

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Romanistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija italijanskog jezika I IP: Historija italijanskog jezika I				
Šifra/kod	FIL ITA 453	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan (it) Izboran (it+dr)	ECTS	4 (it) 2 (it+dr)
Ciklus studija	Drugi	Semestar	II semestar	<u>NPP 2019/2020</u>	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Italijanski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	doc. dr. Ana Lalić (izbor u toku) (prof. dr. Nermina Čengić do izbora imenovane)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 217 E-mail: ana.lalic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 196	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 (it, it+dr)				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u romansku filologiju, osnovni jezički termini, teorija lingvističkih stratova, rađanje savremenih romanskih jezika. Varijeteti latinskog jezika, izvori i karakteristike vulgarnog latinskog jezika. Začeci italijanskog jezika i prvi pisani tekstovi. Pojava književnosti na narodnom jeziku. Od latinskog do italijanskog jezika: fonetske, morfološke, sintaktičke, semantičke promjene, tvorba riječi. Karakteristike srednjovjekovnih italijanskih dijalekata duge književne tradicije. Komentari i analiza izabраниh tekstova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je ovladavanje temeljnim znanjima o porijeklu, nastanku i osobnostima staroitalijanskog jezika te prvih jezičkih dokumenata na staroitalijanskom jeziku u širem civilizacijskom kontekstu od antičkog perioda do srednjeg vijeka.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – kvalitetno obrazovanje SDG 5 – rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	Po završetku kolegija student treba:				

- Usvojiti osnovne karakteristike staroitalijanskog jezika
- Biti u stanju da poredi staroitalijanski i moderni italijanski jezik
- Biti u stanju da prepozna i analizira karakteristike staroitalijanskog jezika na tekstu
- Biti u stanju da opiše nastanak italijanskog jezika

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u romansku filologiju, historiju jezika, metode, klasifikacija romanskih jezika
2.	Termin <i>romania</i> , latinizacija, varijeteti latinskog jezika, vulgarni latinski jezik i njegovi izvori
3.	Jezik između latinskog i italijanskog: začeci italijanskog, prvi tragovi italijanskog i prvi pisani tekstovi
4.	Fonetske promjene sistema samogalsnika
5.	Fonetske promjene sistema suglasnika
6.	Morfološke promjene: rod, broj, član
7.	Morfološke promjene: pridjevi, zamjenice, promjene u glagolskom sistemu
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Sintaksičke promjene: red riječi, SVO poredak, struktura složene rečenice
10.	Semantičke promjene i tvorba riječi
11.	Jezički strat, supstrat, superstrat, jezička posuđenica
12.	Srednjovjekovni jezici u Italiji (jezici duge književne tradicije)
13.	Italijanski jezik kao <i>lingua franca</i> na Mediteranu
14.	Italijanski kancelarijski jezik, jadranski varijetet kancelarijskog jezika
15.	Druga polusemestralna provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode izvođenja nastave – metoda demonstracije, metoda rada na tekstu, dijaloška metoda, metoda izlaganja</p> <p>Oblici podučavanja – frontalni oblik rada, grupni oblik rada, rad u paru, individualni rad</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Dvije kontinuirane provjere znanja ili integralna pismena provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">50 (25+25)</td> <td style="text-align: center;">50% (25%+25%)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Završni ispit (usmeni dio ispita)</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td style="text-align: center;">100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Student (redovni/vanredni) ima mogućnost pristupiti kontinuiranim polusestrialnim provjerama znanja u osmoj i petnaestoj sedmici nastave (i postići minimalno po 14% od ukupnog učešća u ocjeni) ili pristupiti integralnoj pismenoj provjeri znanja u sedamnaestoj ili osamnaestoj sedmici nastave (i postići minimalno 28% od ukupnog učešća u ocjeni) • Studenti (redovni/vanredni) koji su zadovoljili na polusestrialnim provjerama znanja ili na integralnoj pismenoj provjeri znanja obavezno pristupaju završnom usmenom ispitu u sedamnaestoj i/ili osamnaestoj sedmici nastave • Redovni studenti bodove predviđene za prisustvo i aktivnost ostvaruju prisustvom na redovnoj nastavi. Vanredni studenti iste bodove ostvaruju prisustvom tokom radnih subota (nastave predviđene za vanredne studente) i redovnom elektronskom komunikacijom sa predmetnim nastavnikom <p>Napomena: Vanredni studenti su obavezni ostvariti kontakt sa predmetnim nastavnikom i saradnicima na sljedeće načine: dolaskom na redovne konsultacije (radne subote</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Dvije kontinuirane provjere znanja ili integralna pismena provjera znanja	50 (25+25)	50% (25%+25%)	2.	Završni ispit (usmeni dio ispita)	40	40%	3.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Dvije kontinuirane provjere znanja ili integralna pismena provjera znanja	50 (25+25)	50% (25%+25%)																																		
2.	Završni ispit (usmeni dio ispita)	40	40%																																		
3.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																																		
Ukupno:		100 bodova	100%																																		

	planirane Akademskim kalendarom) i elektronskom komunikacijom.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D'Achille, Paolo, <i>Breve grammatica storica dell'italiano</i>, Carocci editore, Roma, 2015. 2. Marazzini, Claudio, <i>Breve storia della lingua italiana</i>, Il Mulino, Bologna, 2004. 3. Patota, Giuseppe, <i>Lineamenti di grammatica storica dell'italiano</i>, Il Mulino, Bologna, 2002. 4. Marazzini, Claudio, <i>La storia della lingua italiana attraverso i testi</i>, Il Mulino, Bologna, 2006.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dardano, Maurizio, Trifone, Piero, <i>Grammatica italiana con nozioni di linguistica</i>, Zanichelli, Bologna, 1995. 2. Migliorini, Bruno, <i>Storia della lingua italiana</i>, Bompiani, Milano, 2016. 3. Tagliavini, Carlo, <i>Le origini delle lingue neolatine</i>, Patron editore, Bologna, 1982. 4. Devoto, Giacomo, <i>Profilo di storia linguistica italiana</i>, La nuova Italia, Firenze, 1971. 5. Renzi, Lorenzo, Andreose, Alvise, <i>Manuale di linguistica e filologia romanza</i>, Il Mulino, Bologna, 2003. 6. Savić, Momčilo, Šlenc, Segej, Musić, Srđan, <i>Staroitalijanski tekstovi</i>, Zavod za izdavanje udžbenika Socijalističke republike Srbije, Beograd, 1965. 7. Serianni, Luca, <i>Prima lezione di storia della lingua italiana</i>, Editori Laterza, Bari, 2015. 8. Tekavčić, Pavao, <i>Uvod u vulgarni latinitet s izborom tekstova</i>, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1970.
Napomene	Studenti će biti naknadno obaviješteni o eventualnom korištenju i nekih internet izvora.